

Posudek na bakalářskou práci Lenky Vavříčkové *Adaptace seniorů na pobytová zařízení*

Autorka si zvolila téma, které si určitě zaslouží pozornost nejen odborné ale i laické veřejnosti. Je potřebné ocenit, že práce má vedle teoretické části i praktické pokračování. V teoretické části se prostřednictvím pěti kapitol logicky rozebírají otázky počínaje nejobecnější tematikou gerontologie, přes procesy stárnutí, péče společnosti o seniory až k rozdělení pobytových zařízení a procesům adaptace v nich. V práci jsou "silné" části, v nichž je analyzována odborná problematika. V souvislosti s některými zobecněními se však zdá že, dochází ke zjednodušením. Příkladem může být věta z úvodu. "Staří lidé jsou viděni jako zátěž a stárnutí jako významný zdroj ekonomických problémů", je potřebné dodat, tvrdí část ekonomických expertů. Jde přitom o okolnosti, které vzniknou zejména v souvislosti s procesy stárnutí dnešních čtyřicátníků a mladších. Za další formulaci tohoto typu pokládám větu: "Dříve se domovy odsouvaly na periferii měst, aby staří lidé nebyli "mladým" na očích"...s18. Autorka na jiném místě sama konstatuje, že pro zařízení tohoto typu byly využívány různé typy objektů a jejich lokalizace nebyla tím určujícím.

Na s. 11 je dále uvedeno: " Vzhledem k nepříznivému demografickému vývoji bylo konstatováno, že takto nízká hranice odchodu do důchodu je ekonomicky neudržitelná a v současné době je postupně zvyšována". Není zřejmé konkrétně o jakou hranici se jedná.

Nevím jestli do textu tohoto typu patří formulace : " Je třeba důrazně konstatovat, že to staří lidé, až na výjimky, neměli nikdy lehké a a pravidelně museli bojovat o své místo na slunci" s.12. Na stejné straně se uvádí "V současnosti je ideálem homo faber, neboli člověk úspěchu." Běžně se pojem homo faber používá jako tvůrce, člověk vyrábějící. Autorka jej chápe ale jinak.

Možná všechna tato nedorozumění souvisí se způsobem citace. V celé práci zřetelně vystupuje jedna věc, že není možné rozeznat rozdíl mezi citací textu a odkazem na text.

Upřesnění by si možná zaslouhoval i název některé z kapitol. Např. kap. 3.2 na s.15 je nazvaná: "Kdy začíná být péče institucionální", přitom text je psaný ve smyslu "Kdy má začít péče institucionální".

Kapitola 4.4.2 je uvedena analýzou kategorie kvality života a píše se " Kvalita života je obtížná kategorie. Po marných snahách ji objektivně klasifikovat dospěla řada odborníků ke stejnému závěru, že je to výrazně subjektivní hodnota". Pokud by autorka vzala v úvahu i sociologickou literaturu mohla by konstatovat, že jiná skupina odborníků vymezuje kvalitu života prostřednictvím konkrétních indikátorů a parametrů.

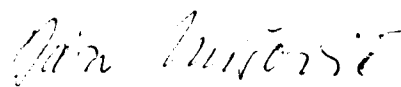
Kapitola 5.4 začíná opět s tvrzením, které by si zaslouhala precízněji formulovat. "Současná rodina je velmi křehká, protože je založena především na citových vazbách. Lidé se zkrátka berou z lásky a ekonomická stránka není důležitá." Tady by bylo spíše potřebné zdůraznit, že vazby

rozšířené rodiny jsou volnější než v minulosti a oslabuje se její solidarita. Text pokračuje " ... stárnoucí či starý člověk touží většinou setrvat v samostatném způsobu života." Zřejmě přesnější by bylo ... v rámci samostatné domácnosti (s 24). Další rozbor vztahu rodiny a starého člověka je však věcný. Cenná je část věnovaná adaptačnímu procesu.

V praktické části se analyzují výsledky vlastního výzkumu nebo spíše sondy. Autorka píše, že použila polostandardizovaný rozhovor. Při pohledu na znění jednotlivých otázek je zřejmé, že šlo o rozhovor standardizovaný s použitím některých fakticky polootevřených otázek. Ot.č.8 byla původně míněna jako dichotomická. Tím , že se tam vložila odpověď částečně, šlo o nedokonalý pokus zjistit míru ztráty kontaktu s rodinou (ano, částečně, ne).

Z formálního hlediska se v práci prakticky nevyskytují překlepy a gramatické chyby. Autorka cíl práce naplnila a doporučuji ji k obhajobě.

V Praze 23.5.2007

dr. Ján Mišovič, CSc.